

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:50, leidžiasi 8:03

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr. 5c
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — šeštadienis, Rugpjūčio-August 7 d., 1971 m.

Kaina 15c

185

SIANDIEN ASTRONAUTAI SUGRIŽTA Į ŽEMĘ

EGIPTAS NIEKAD NEBUS KOMUNISTŲ, PIKTAI PASAKĖ PREZIDENTAS SADAT

KAIRAS. — Sudano valdžios išėjimas prieš savo komunistų partiją pakenkė ne tik sovietų — Sudano santykiams, bet atšaldė ir Egipto santykius su sovietais. Egipto prezidentas Sadatas aiškiai parodė sovietams, kad jis nepasirengęs leisti sovietų diplomatams lysti į Egipto vidaus reikalus, nors karinė ir ekonominė parama ateina iš Kremliaus. Egipto laikraštis Al Akhbar aprašė uždara Arabų Socialistų unijos susirinkimą, kuriame Sadatas pasakė svarbią kalbą. Laikraštis palygino Sadato laikyseną komunizmo atžvilgiu į buvusio prezidento Nasserio laikyseną.

Kada sovietai davė paramą Irako komunistų ruošiam sukilimui, Nasseris viešojo kalboje pasakė sovietams (tada valdžioje buvo Chruščiovas) neįsistoti į arabų vidaus reikalus ir susitaikinti su mintimi, kad arabams komunizmas visada bus svetimas kinas.

Prezidentas Sadatas pasakė socialistų susirinkime, kad dieną po Sudano įvykių perversmo, kuriame komunistų simpatikai paėmė valdžią, pas jį atėjo Sovietų ambasadorius Vladimiras Vinogradovas ir priminė, kad Egiptas tuoj turėtų pripažinti naują Sudano režimą. Sadatas pareiškė norįs palaukti ir pažiūrėti. Jis, kaip žinoma, kartu su Libija davė lėktuvus, kuriuos ir Sudana buvo nugalbėti Egipte prie Suez kanalo stovėjusieji Sudano kariuomenės daliniai, kurie daug prisidėjo pašalinant Sudane prokomunistinę valdžią ir sugrąžinant prezidentą Nimeirį.

Sovietų ambasadorius po Nimeirio sugrįžimo vėl kreipėsi į Sadatą, ragindamas jį pasipriešinti komunistų valymui Sudane. Tą pačią dieną Sadatui iškėlė ir iš Maskvos atvykęs komunistų partijos sekretorius Boris Ponomarevas, atvykęs į Arabų Socialistų partijos kongresą. Prezidentas Sadatas atmetė sovietų spaudimą ir uždarame socialistų unijos posėdyje, piktai ore mojuodamas sovietų notas, pareiškė: „Egiptas niekada nebus komunistinis ir niekada nepripažins kitos arabų komunistinės valdžios“. Sadatas nurodė, kad Egiptas nori su Sovietų Sąjunga gerų santykių, tačiau neįsistoti į Egipto reikalus.

Sudane vykdoma komunistų persekiojimą viešai pasmerkė Egipto Profesų Federacijos vadovybė. Sadatas tuoj įsakė išaiškinti, kas ir kodėl tokia Sudano pasmerkimo rezoliucija pasakė. Jis pareiškė, kad Egiptas pilnai ir tvirtai remia Sudano gegužės 25, 1969 m. revoliuciją, kad valdžią paėmė prezidentas Nimeiris. Egipto policija tuoj suėmė Khaled Mohieddin, Taikos Partizanų Tarybos pirmininką, žinomą Egipto karių vada, gavusi Maskvos Lenino premiją, ir kitą komunistą, Ibrahim Saaduddin, Socialistų Instituto prezidentą. Toks buvo Sadato atsakymas į Kremliaus diplomatinės notas.

Narkotikų vergai Pietų Vietname

WASHINGTONAS. — Prezidento patarėjas narkotikų klausimais Dr. Jaffe pareiškė spaudai, kad kai kurie jauni amerikiečiai įstoja į kariuomenę ir nuvyko į Vietnamą jau būdami narkotikų vergais. Iš Vietname patikrintų amerikiečių 22,000 kareivių narkotikus vartojančių rasta 4.5%. Laukiama, kad patikrinus didesnę skaičių tas nuo-

IŠ VISO PASAULIO

TOKIO. — NYT viceprezidentas, žurnalistas James Reston buvo Kinijoje priimtas premjero Chou En Lajaus.

WASHINGTONAS. — Valsybės departamentas pareiškė kongrese, kad Amerika ir toliau laikys Kubą izoliuota, nes ji turi karinę sąjungą su sovietais ir kuroto revoliucijas Pietų Amerikoje.

ANN ARBOR. — Michigano universiteto politinių mokslų prof. Richard Solomon yra pakviestas į prezidento patarėjų štabą. Jis padės paruošti prezidento kelionės į Kiniją planus.

KARACHI. — Pakistano valdžia paskelbė baltąją knygą apie bengalų sukilimą Rytų Pakistane. Bengalai ir jų organizacija Awami lyga kaltinama išžudius 100,000 savo kaimynų, kaltinama planavus Pakistano suskaldymą ir susijungimą su Indija.

TREVIGLIO. — Šveicarijos policijai painformavus, italų policija suėmė 25 m. vokiečių, kurie įtariami nužudę šveicarijoje amerikietę baleriną Puerro.

WASHINGTONAS. — Sen. Kennedy įstaiga Washingtono pikietavo jaunų žydų grupę su rabinu Kahane priešakyje. Senatorius pažadėjo apeliuoti į sovietų vadus, kad jie nenubaustų penkių žydų, kurių teismas greit prasidės Sov. Sąjungoje.

Sovietų piliečiai nori būti „modny“

MASKVA. — New York Times korespondentas Maskvoje Bernard Gwertzman rašo apie sovietų visuomenėje, ypač, jaunime pastebimą madų ir vakarietiško papročio pamėgdžiojimą. Korespondentas iliustruoja savo straipsnį ištraukomis iš sovietų spaudos, ypač iš laisvųjų redakcijų, kur piliečiai aprašo miesčioniškos kultūros įsigalėjimą, keistų madų vaikymąsi ir nepaprastą jaunimo aistrą būti „modny“, — modernišku.

Korespondentas nurodo, kad anksčiau tas vakarietiško papročio premija, ir kita komunistų, Ibrahim Saaduddin, Socialistų Instituto prezidentą. Toks buvo Sadato atsakymas į Kremliaus diplomatinės notas.

šimtis padidės iki 5.5%, tačiau nesiekia daugiau kaip 11%.

Dr. Jaffe nurodė, kad narkotikus vartoja daugiausia eiliniai kareiviai, tarp puskarininių narkotikų vartotojų nesudaro nei 1%, o seržantų tarpe jų buvo tik keli.

Vartotojų tarpe pusė buvo tik „pradžios“, pabandę narkotikus kartą — kitą. Jų negalima laikyti įprastais narkotikus.

Siandien Apollo 15 erdvėlaivis su astronautais James Irwin, David Scott ir Alfred Worden sugrižta iš mėnulio.

SOVIETAI STIPRINA KARINES JĖGAS PRIE KINIJOS IR RUMUNIJOS SIENŲ

LONDONAS. — Pasaulinės politikos komentatoriai svarsto, ką Maskva darys Amerikos ir Kinijos dialogui prasidėjus. Nors Maskvos pareiškimai apie numatomą Nixono kelionę yra labai nuosaikūs ir Kremliaus vadai sako: „Pagyvinsim — pamatysim“, pranešimai iš Kinijos pasienio kalba apie nepaprastą sovietų kariuomenės stiprinimą ir pasiruošimus karui. Net New York Times komentatorius Sulzbergeris rašo apie galimybę, kad Kremlius planuoja per ateinančius penkeris ar dešimt metų suduoti Kinijai smūgį, nes Maskva negalinti rizikuoti ir leisti Kinijai sustiprėti. Ji turinti sunaikinti Kinijos pramonės ir atominių potencialą, jeigu įmanoma, paprastomis karinėmis priemonėmis.

Sovietų Sąjungai rūpi užgniaužti ir kitus nedrausmingumo židinius Rumunijoje, Jugoslavijoje ir Albanijoje, kurios neklauso Maskvos, nors ir komunistų valdomos. Kada Kryme susitiko komunistinių valstybių vadai, jų tarpe Rumunijos nebuvo, nes ji atsisako smerkti Kiniją. Susirinkusieji pasmerkė „kairiųjų ir dešiniųjų oportunizmą“ komunistų tarpe. Komunizmo žargonu tai reiškia: Jugoslavijos ir Rumunijos iš vienos pusės ir Kinijos bei Albanijos — iš kitos — pasmerkimas.

Austrijoje galvojama, kad Rumunijai gresia gan rimtas sovietų puolimo pavojus. Kada prezidentas Ceausescu grįžo iš Kinijos ir sustojo Maskvoje, Brežnevas jį rimtai įspėjo mesti prieštaravimą Maskvos linijai. Pietinėje Vengrijoje, netoli Rumunijos sienos vyksta dideli kariuomenės manevrai, kuriuose dalyvauja Sovietų Sąjungos, Vengrijos ir Čekoslovakijos daliniai. Vėliau panašūs manevrai įvyks ir Bulgarijoje, prie Rumunijos pietinės sienos. Pirma kartą po Dubčeko nedalyvavimo prieš 1968 metų okupaciją, komunistų galvų susirinkime nedalyvavo kitas komunistinės valstybės vadas — Ceausescu. Netrukus po ano 1968 metų pasitarimo Čekoslovakija buvo okupuota. Tiesa, jau ir tada galvų susirinkime be Dubčeką nedalyvavo ir Ceausescu. Jis Maskvai yra daug prasikaltęs.

Iš Rumunijos gautomis žiniomis, Kinijos flirtas su Amerika įvykęs dėl Kinijos noro turėti neutralius santykius su Amerika prieš Sovietų Sąjungos galimą puolimą rytuose. Amerika galinti padėti Kinijai savo technologija. Ji norinti užkirsti kelią Japonijos augimui ir stiprėjimui ir tam Kinijai reikalinga Amerikos parama. Stebėtojai nurodo, kad Kinija daugiau bijo Japonijos, negu kitų didžiųjų valstybių ir susirūpinusi jos kariniu ir ekonominiu stiprėjimu.

MASKVA. — Dr. Georgy Babakin mirė Maskvoje, sulaukęs 56 m. Jis pagamino mėnulyje važinėjantį erdvės robotą — Lunochodą.

TAIPEJUS. — Tautinė Kinija sužavė savo diplomatus iš Azijos ir Ramiojo vandenyno ambasadų svarstyti naujos Amerikos politikos Kinijos atžvilgiu. **BUENOS AIRES.** — Argentinoje buvo suimta 17 teroristų, jų tarpe suimti ir trys katalikų kunigai.

George Wallace bus kandidatu

MONTGOMERY. — Alabama gubernatorius George Wallace paskelbė, kad jis 1972 m. bus kandidatu į prezidentus. Vieninteliu atveju, jei Nixono vyriausybė arba demokratų partija žymiai pasikeistų, jis ne-kandidatuotų, pasakė Wallace, pridėdamas, kad jis tokių stebuklų nelaukia. Šį kartą jis kandidatuosias laimėti prezidentūrą ir busias rimtu varžovu kitiems kandidatams, turįs vilčių laimėti.

George Wallace kandidatavo ir prieš 3 metus, kada jis surinko virš 10 milijonų balsų. Jis savo kampanijoje tada pabrėžė atskirų valstybių teises ir pasisakė prieš priverstinę rasų integraciją. Jo kandidatūra smarkiai pakentė kitiems kandidatams. Sakoma, kad sen. Humphrey, gal, būtų nugalėjęs Nixoną 1968 m. rinkimuose, jei Wallace nebūtų paviliojęs iš Humphrio stovyklos daug dešiniojo sparno demokratų.

Sportininkai nori važiuoti į Kubą

CALI. — Kolumbijoje, kur vyksta Amerikos žemyno sporto žaidynės, paaiškėjo, kad amerikiečių tinklinio komanda paprašė valstybės departamento leidimo važiuoti žaisti tinklinį į Kubą. Jei leidimas bus gautas, rugpjūčio 16 d. apie 20 amerikiečių vyktų per Jamaiką į Kubą, kur išbūtų iki rugpjūčio 22 d. Jei Amerikos tinklinio komanda nori dalyvauti ateinančių metų olimpiadoje, ji turi sulaukti eilę rungtynių su kaimyninėmis valstybėmis. Manoma, kad valstybės departamentas leids duos, kaip davė ir amerikiečiams stalo teniso žaidėjams vykti į Kiniją.

Pan-American žaidynėse Kuba sumušė Amerikos komandas ne tik krepšinyje, bet ir beisbole. Kaip paprastai, Amerikos mėgėjų komandos visose sporto šakose yra silpnokos ir joms sunku gerai pasirodyti prieš valstybinio profesionalizmo pagrindais paruošiamas komunistinių šalių komandas.

FORT MEADE. — Pulkininko Oran Hendersono teismas prasidės rugpjūčio 23 d. Juro komisija jau sudaryta iš 7 karininkų. Hendersonas kaltinamas nepatikrinęs gaudy apie civilijų skerdynes My Lai kaime.

NUSILEIDŽIA PRIE HAVAJŲ 3:46 P.P.

HOUSTONAS. — Apollo 15 kelionė artėja į galą. Siandien 12:32 astronautai, jei bus reikalinga, padarys paskutinį krypties pakeitimą, o 3:17 po pietų atsiskirs nuo savo erdvėlaivio tiekimo dalies, kuri netrukus sužeds atsimušusi į žemės atmosferą. Erdvėlaivis turi nusileisti Ramiajame vandenyne 3:46 val. po pietų Čikagos laiku. 316 mylių į šiaurę nuo Oahu salos Havajuose. Ten astronautų ir jų laivo su mėnulio akmenimis ir fotografijomis jau laukia lėktuvnešis „Okinawa“ ir kiti laivai.

Nauja sovietų - kinų sutartis

MASKVA. — Nors Kinija ir Sovietų Sąjunga ideologijoje turi žymių skirtumų ir komunistų partijų santykiai yra visai blogi, valstybinėje plotmėje abi nutarė laikytis nustatytų santykiavimo normų. Ketvirtadienį Maskvoje buvo pasirašyta nauja prekybos sutartis. Sovietų užsienio prekybos ministerio pavaduotojas Ivan Grišinas ir Kinijos — Chou Huamin pasirašė sutartį, kuri išplečia prekybą iki 130 mil. rublių.

Sovietų-kinų prekyba 1959 metais siekė 2 milijonus rublių, o 1970 m. nukrito iki 42 milijonų rublių. Dabar vėl nutarta prekybą didinti.

Sovietų spauda įsidėjo vėl straipsnį iš Rytų Vokietijos komunistų partijos organo. Straipsnyje Kinija puolama už prezidento Nixono pakvietimą ir už tą, kuri Kinijoje palydėjo Sudano valdžios pradėtą komunistų persekiojimą.

Kissingeris buvo Fulbrighto svečias

WASHINGTONAS. — Senatorius Fulbrightas, žinomas vyriausybės kritikas ir senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, savo bute priėmė ir pavaišino prezidento patarėją Kissingerį. Buvo ir daugiau senatorių, kuriems Kissingeris pasakoko apie savo kelionę į Pekiną ir pasikalbėjimą su Kinijos vadais.

Fulbrighto komitetas dažnai kritikuoja vyriausybę, kad ji, nepasitarusi su komitetu, veda užsienio politiką, kaip nori, be kongreso pritarimo. Komitetas kelis kart kvietė Kissingerį atvykti į posėdį ir informuoti komitetą, tačiau šis atsisakė, nurodėdamas, kad jis yra asmeninio prezidento patarėjas ir jam netinka pasakoti kongresui savo planų. Todėl buvo rasta išeitis — susitikti privačiame bute, kur pasikalbėjime dalyvavo dauguma užsienio reikalų komiteto narių.

General Motors pakelia kainas

DETROITAS. — Jau tikras dalykas, kad ateinančių metų nauji automobiliai bus brangesni. Neseniai apie kainų pakilimus pasakė Fordas ir Chrysleris, o vakar ir General Motors pranešė, kad 1972 metų automobiliai 3.9%, pabrangs apie 176 dol. automobiliui.

General Motors pagamina pusę visų JAV automobilių ir kitos bendrovės, paprastai, taikosi prie GM kainų.

Prieš nusileidimą astronautai turi sudėti į spintas visus įrankius ir aparatus, prišti visus laive esančius daiktus, kad niekas nepaulytų kajutėje ir nesugadintų laivo sienų, jam atsimušus į atmosferą. Pavojingiausias nusileidimo laikotarpis trunka 12 minučių, kada laivas labai įkaista nuo oro trinties. Šis laikotarpis pasirodė mirtinas paskutiniams rusų kosmonautams, sugrįžusiems birželio 30 iš ilgos kelionės erdvėje. Jie žuvo, kai nespėjai uždaryti angos dangtį išleido deguonį.

Amerikiečiai ketvirtadienį galėjo stebėti, kad ir neaiškiuose paveiksluose, astronauto Wordeno „vaikščiojimą“ po erdvę. Jis tris kart nuslinko laivo išorėje iki kamery ir išėmė iš jų filmų dėžes, kurias įdėjo į laivo vidų. Pirmoje išvykoje Wordeno širdis plakė 130 kartų per minutę. Toliau širdis išvykoje širdis plakė jau 97 kartus per minutę.

Besvorėje erdvėje astronauto judesiai turi būti labai apskaičiuoti ir lėti. Jei jis gerai pasistiprų nuo erdvėlaivio, jis galėtų nuskristi, kaip raketa, tūkstančius mylių, nes niekas jo nesusistabdytų. Wordenas buvo deivintas žmogus, „vaikščiojęs“ erdvėje. Jis buvo pirmas, atlikęs erdvėje naudingą darbą, o ne tik demonstravęs erdvės sąlygas. Pirmas iškilaučias erdvėje buvo Aleksej Leonov, išlipęs iš laivo 1965 kovo mėn. Antas buvo žvies astronautas Edward White, išlipęs iš Gemini 4, 1965 birželio mėn.

Išlaidos sveikatai Amerikoje vis kils

WASHINGTONAS. — Vyriausybės komisija sudaryta, stu dijuoti Amerikos medicinos kainų, paskelbė raportą, kuriame sakoma, kad išlaidos sveikatos reikalams Amerikoje iki 1974 metų pabaigos padidės 50 nuošimčių. Komisiją sudarė socialinio draudimo ir sveikatos departamento statistikos specialistai, kurių uždavinys buvo suteikti kongresui padėties apžvalgą ir numatyti išlaidas kongrese pasiūlytiems sveikatos draudimo planams.

Iki 1974 metų Amerika sveikatai išleis apie 105 milijonus dol. per metus. Vidutiniška amerikiečių šeima per metus išleis apie 200 dol. šalia to, ką išleis vyriausybės draudimo įstaigos. Ligoninių kainos kils, kaip kilo lig šiol — tarp 10% ir 13 per metus.

Pigiausiai kainuotų, šių eskerių nuomone, prezidento Nixono pasiūlytas sveikatos draudimo planas, o brangiausiai kainuotų sen. Kennedy planas. Sen. Kennedy, išgirdęs šios komisijos raportą, ėmė protestuoti, kad ji neobjektyviai įvertino jo programą įvesti valstybinį sveikatos draudimą.

JURGIS BIELINIS

(Tęsinys)

Pasakojama, kad vieno pasienio policijos rajono viršininkas nakties metu išėjo patikrinti sargybinių, tikėdamasis, kad gal pavyks kur nors sutikti Bielinį ir jį suimti. Bet kai išėjo, tai ir negrįžo. Tik po trijų parų ieškojimo rado jį krūmuose pusgijvį ir surašiotą virvėmis. Kai viršininkas atsipeikėjo, tai pasakė, kad jį surišo Bielinis. Kaip matome, stropiam viršininkui už "sąžiningą" tarnybą Bielinis davė tris paras nemokamų atostogų ir užrišo pasižymėjimo aksebantus. Nuo tad Bielinio vardas pasiekė net ir Rusijos vidaus reikalų ministerį. Jo gaudyti buvo atsiųsti iš Rusijos specialūs sekliai, ir už jo suėmimą buvo viešai paskelbtos dovanos.

Bielinio gimtojo valsčiaus raštinėje vyksta sueiga. Policijos pristovas, ryšium su J. Bielinio suėmimu, ruošiasi paskelbti apskrities viršininko raštą. Tuo momentu ir raštinga elgeta ir, pamazų atsilaukęs prieš pristovą garsiai persizegnoja ir pradeda melstis. Pristovas norėdamas prieš žmones pasirodyti gailestingas ir dosnus, davė elgetai 20 kapeikų. Elgeta padėjo ir išėjo. Tada pristovas pradėjo aiškinti, kad mūsų apskrityje pasirodė sukilėlių gauja ir tos gaujos vadas yra Jurgis Bielinis. Kas jį sugaus arba praneš, kur jis slapstosi, gaus gerą dovaną. Vienas žmogelis pakėlė ranką ir sako: jei bus dovana, aš pasakysiu. Pristavas tik treptelėjo koja ir suriko, kad skubiai sakyti. Ponuli,

tas sako, Bielinis tik ką klupėjo prieš tamstą, ir jam davė 20 kapeikų. Pristovas, palei-dęs keletą čiortų (velnių), kaip šaute išdūmė į gatvę gaudyti Bielinio. Tikrino kiekvieną žmogų, bet ieškojo nesuradė: Bielinis, iškirtęs tokią vykusią išdaigą, skubiai pasišalinė iš miesteio.

1890 m. Paryžiuje vyksta Lenkijos veikėjų suvažiavimas. Į suvažiavimą niekieno nekviestas, atvyksta J. Bielinis pasiklausyti, ką jie spės ir nutars. Gal ir Lietuvos reikalus bandys paliesti? Atidarius posėdį, tuoj lenkai ir pradėjo taukšti, kad Lietuva yra chamų ir muzikų žemė. Ji viena negali gyventi ir turi būti įjungta į Lenkiją. Tai girdėdamas, Bielinis pakyla nuo kėdės ir, įžengęs į estradą, įsiskarščiavusiems lenkams drąsiai pareiškia: o kas jums davė teisę kalbėti Lietuvos vardu? Lietuva niekadados nebuvo ir nebus Lenkijos vergė. Žinokit, Lietuva buvo ir bus nepriklausoma valstybė. Savo kalbą parėmė faktais, primindamas Vytauto Didžiojo laikus. Bielinio pasakytai kalba labai nepatiko "broliams" lenkams, ir jie pašalino jį iš suvažiavimo.

J. Bielinis, susitaręs su kitu žymiu knygnešiu, Kazimieru Ūdra, Garšvių km., Naujamiesčio vls., įsteigė slapta knygų platinto draugiją. Abudus dėdėjo po 200 rublių ir paruošė smulkų veikimo planą. Draugijai priklausė didelė dalis Lietuvos knygnešių. Draugijai vadovavo J. Bielinis, jam teko pats sunkiausias ir pavojingiausias darbas: ga-

Konservatorius senatorius John Tower iš Texas kritikuoja vyriausybę už labai netikėtą politikos pakeitimą Kinijos atžvilgiu.

benti per sieną knygas. Jau perneštas knygas į Garšvių pristatydavo Antanas Bružas. Knygų sandėlys buvo įrengtas Jurgio Dilbos daržinėje. Iš ten knygos buvo platinamos beveik visoje Lietuvoje ir dalinai Latvijoje.

Bielinį gaudė ne tik rusų policija, bet atsirado ir vienas kitas lietuvis, kuriuos viliojo už jo suėmimą siūlomasis atlyginimas. Dažnai jį tykojo suimti jo ūkio nuomininkas Vegys, tikėdamasis, kad už Bielinio suėmimą jam dovanai liks jo ūkis. Garšvių km. gyventojas Kazys Škutas sekė kaimynų judėjimą ir įtarė, kad jie kažką slaptai veikia. Kartą, radęs krūmuose knygų ryšulėlį, kers- taudamas nunešė ir atidavė Krekenavos policijai. Tikėjo- si, kad jo kaimynai nukentės, o pats gausiąs atlyginimą. Po-

Kitą kartą, platindamas knygas Rinkūnų km., netikėtai susidūrė su uriaudinku: Stok, ką neši? — suriko uriaudinkas ir ištiesė ginklą. Patikrinęs ryšulį, ogi lietuviškos knygos! Bielinis pasisakė, kad jis esąs Jonas Kalikas, ryšulį radęs pa- mestą netoli Pumpėnų ir da- bar norėjęs pasitikrinti, kas jame yra. Bielinis buvo areš- tuotas ir laikomas Pasvalio ir Panevėžio kalėjimuose. Nors policija griežtai kvotė ir kan- kino, bet nieko tikrai nesuži- nojo. Pagaliau nutarė etapo keliu varyti į Biržus. Varė de- šimtininkai iš kaimo į kaimą, perduodami vieni kitiems iš rankų į rankas. Dabar jau Bielinis pradėjo ieškoti progos pa- bėgti, nes kai nuvarys į Biržus, tai atpažins, kas jis toks yra, ir tuomet bus jam blogai. Ap- sinakvojo palydovai su juo Pasupėnų kaime. Bielinis pa- siskundė, dešimtininkams, kad yra labai pavargęs ir nori pa- ilsėti. Nusirengęs prie kros- nies pakabino hakus, padžio- vė drabužius ir atsiguolė. Bet kai visi sumigo, tai vienmarš- kinis ir basas nėrė pro duris ir pasileido bėgti sniegu užklo- tais laukais. Taip bėgo apie 3 kilometrus, baisiai sušalo ir pavargo. Pasiekęs Auriškių km., užsuko pas pažįstamus, kurie jį apėmė ir raitą lydė- jo į tolimesnius kaimus. Nors šaltis dar gerokai purtė kau- lus, bet Bielinis džiaugėsi, kad gerai pavyko pabėgti ir jis vėl yra laisvas. Galės ir vėl ne- si ti knygas ir dirbuotis savo kraštu.

Po ilgesnio laiko rusai likvi- davo Garšvių knygų gabenimo ir platinimo draugiją. Sugau- dė jie visus draugijos narius ir ištrėmė į Sibirą. Išliko nepa- gautas tik draugijos vadas Jur- gis Bielinis. Jis tuoj pradėjo steigti naujas knygnešių drau- gijas. Susirado šimtai narsuo- lijų, kurie stoji į darbą. Suju- do visa lietuvių tauta. Tai ma- tydamas, Bielinis džiaugėsi, kad pildosi jo karščiausi troš- kimai ir visa lietuvių tauta sparčiais žingsniais žygiuoja į laisvąją ateitį. Pamatė tai, ru- sai suprato, kad nepajėgs su- laikyti lietuvių tautos atgimim- mo. Pagaliau 1904 m. gegužės 7 d. rusai atšaukė draudimą ir

vėl leido spausdinti lietuviš- kas knygas lotynų raidėmis. Atsiektojų laimėjimu J. Bie- linis labai džiaugėsi, nes dėl to visa tauta kovojo apie 40 m.

Netrukus prasidėjo rusų — japonų karas ir kilo didelė re- ovliucija. Bielinis ir vėl įsijun- gė į pirmąsias kovotojų eiles su šūkiu: Valio Nepriklausoma Lietuva. Bielinio namai tapo sukilėlių centru. Visoje apylinkėje neliko nė vieno ru- sų valdininko. Visur skambė- jo šūkiu: Laisvė! Laisvė! Bet ir vėl Lietuvos padangė užtem- dė tamsūs debesys. Apylinkė- je pasirodė rusų kariuomenės baudžiamieji būriai. Bielinis ir vėl turėjo sprukti į mišką ir ilgai slapstytis. Tačiau jis ne- nurimo, veržėsi į laisvę ir pra- našavo, kad tuoj — bus galas rusams. Netrukus jų čia visai nebebus. Atgims Lietuva ir kelsis iš šimtmėčių miego. Ir pats ryžosi nemirti tol, iki bus išlaisvinta Lietuva.

Savo minis skelbė ne tik žo- džiui, bet buvo parašęs ir išle- dęs keletą lietuviškų knygelių. Bendradarbiavo: "Ausrėje", "Varpe" ir kt. laikraščiuose. Leido mėnesinį lietuvišką laik- raštį "Baltąjį Erelį". Bielinio visi laukdavo, priimdavo kaip mielą svečią, sulaikęsi sen- natvės pavadinimo "Baltuoju se- neliniu".

Prasidėjo pirmasis pasauli- nis karas ir vokiečių okupa- cija. Senukas Bielinis ir vokie- čiams neduoda ramybės ir pro- testuoja prieš žiaurumus ir plėšikavimus. Kai vokiečiai neduoda leidimo važiuoti trau- kinių, tai pėsčias keliauja. Pa- siekia Kauną, Vilnį ir kt. vie- toves. Visur drąsiai skelbia, kad žus kariaujančios valsty- bės ir atgims laisva Lietuva.

1918 m. sausio 18 d. J. Bie- linis išsirušė tolimai kelienei į Vilnį. Bet šeštame kilomet- re už Biržų visiškai pavargo ir atsisėdo pailsėti. Sukaupęs vi- sas jėgas, sunkiai atsikėlė, ryž- damasis paskutinį kartą pa- matyti Vilnį. Paėjėjo kelio li- lika žingsnių ir suklupo po kryžiumi prie ūkininko Mit- kaus trobų. Ir didysis mūsų tautos knygnešys ir laisvės ko- votojas persikyrė su šiuo pa- sauliu.

Nuo J. Bielinio mirties jau

ROCKFORD, ILL.

Gyventojus suterorizavo
4 žmogžudystės

ROCKFORD, Ill. — Keturių žmogžudystės praėjė liepos mė- nesį labai suterorizavo šio mie- sto vakarinės dalies gyventojus. Daugumas skuba namo sugrįžti vakaro nelaukę. Žmonės užsi- ramsto duris ir langus ir polici- ja pranešimų apie bandymus įsi- laužti gauna penkis kartus dau- giau kaip iki šiol.

Ketvirtasis nužudytas praei- tą antradienį, rugpjūčio 3 d. bu- vo 18 metų Roger Thompson iš 406 Atwood av., kurio išren- gas kūnas, 14 smūgiais subady- tas per krūtinę, nugarą ir šonus buvo rastas krūmuose už 9 blo- kų nuo jo namų. Vos per 100 jardų nuo tos vietos liepos 25 dieną buvo rasti savo namuose nužudyti Herman Kasch, 80 me- tų, ir jo žmona Mary 82 metų. Jie taip pat buvo daug kartų pei- liu subadyti.

praėjė 53 metai. Bet jo nuveik- tieji darbai ir parodytieji pa- vyzdžiai, kaip reikia mylėti savo tėvų žemę ir kovoti dėl jos išlaisvinimo, amžiams liks mūsų tautos atmintyje. (Naudotasi: A. Šlika s.) Kaip lietuvis knygnešys kovojo su caro galybe. Kaunas, 1931 m.) (Europos Lietuvis)

Pabaiga

Liepos 8 d. prie Pirmosios presbiterijonų bažnyčios mieste rastas pasmaugtas sargas Wil- liam Shoemaker, 44 metų. Vi- si nužudytieji buvo baltieji. Wa- shington Parko sritis, kurioje jie buvo nužudyti, yra juodųjų, bet policijos viršininkas Peterson sako, kad jis nori daug dau- giau patyrinti, kol galės pri- leisti, kad tos žmogžudystės tu- ri kokį rasistinį pagrindą. Dvie- jų ketvirtųjų mylių Washing- ton parke žymiai sustiprinta poli- cija. Policija jau turinti apie 20 pranešimų, kurių tarpe tiki- si rasti piktadarystės siūlo galą. J. P.

SOVIETINIS ATLETAS

Vienas rusų atletas labai gy- rė amerikiečių turistui vieno savo draugo Ivano Tovarščio nepa- prastus sporto gabumus. "Jis praktiškai sumušė visus pasauli- nius 200 jardų bėgimo, 5 mylių risnojimo ir 100 mylių eisimo rekordus, nugalėdamas visas kliūtis, kaip tai audras, kalnų sketeras ir prarajas, ir visiškai be vandens..."

"Tikrai jūs, Ivanas, turi pa- grindo savim didžiuliotis, paste- bėjo amerikietis."

"Deja, ne", atsakė atletas: "Jis buvo pagautas ir grąžintas į Tarybų Sąjungą..."

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mū- sų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norė- tume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20.000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4048 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4778

5%

Passbook Savings. All accounts com- pounded daily — paid quarterly.

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Sekmadienį, rugpjūčio 15 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU

PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS- KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPJŪČIO 15 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

JEI JŪS NORITE SIUSTI
SIUNTINI - DOVANAS LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSLYTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019—Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjais. NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	11218 - 485 McDONALD AVE.	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	73 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	378 MARKET STREET	MA 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	41 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	263-0464
PHILADELPHIA, 23, PA.	431 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	HE 5-1654
LOS ANGELES 4, CAL.	159 So. VERMONT AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, N. Y.	701 FILLMORE AVE.	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAU AVENUE	365-6780
HARTFORD 6, CONN.	122-126 HILLSIDE AVE	249-6216
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS ST.	475-9746
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	PR 1-0696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAU AVENUE	365-6740
SO. BOSTON, MASS.	396 WEST BROADWAY	AN 8-1120
TRENTON 10, N. J.	1152 DEUTZ AVENUE	EX 2-0306
RAHWAY, N. J.	47 E. MILTON AVE.	381-8997

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Popiežiui patinka metodistai

Popiežius Paulius VI per savo valstybės skrtorių kardinolą Villot atsiuntė laišką JAV metodistų bažnyčios konferencijai, pagirdamas metodistų "taurų pavyzdį" siekiant krikščioniškos vienybės, bet pridūrė, kad "mūsų tarpe skirtumų dar yra". Popiežius priminė, kad Jungtinė Metodistų Bažnyčia "labiau negu kas kita" siekia "šiltų santykių su Romos Katalikų Bažnyčia", skatindamas "testi brolišką dialogą siekiant bendrai suformuluoti tas doktrinas, kuriomis metodistų ir Katalikų bažnyčios dar neturi pilno sutarimo".

Katalikų kunigų skaičiai mažėja

Lenkų "Gwiazda Polarna" straipsnyje "Katalikų kunigų skaičiaus mažėjimas" nenurodo dydams šaltinio rašo, kad iš 3 milijonų gyventojų Žemėje krikščionių yra bilijonas, iš to skaičiaus 613 milijonų katalikų.

Europoje esą 250 milijonų katalikų, Lotynų Amerikoje 226 milijonai, Šiaurės Amerikoje 55 mil., Azijoje 45, Afrikoje 33 ir Okeanijoje 4 milijonai. Visame

pasaulyje esą 443,000 kunigų, jų skaičiuje 148,000 vienuolių. Moterų vienuolių esą 1,081,000, vyrų vienuolių nekunigų 276,725.

Ten pat tačiau "Gwiazda Polarna" pateikia žymiai kitokią paties Vatikano spaudos biuro statistiką iš praeito sausio mėnesio, kur skelbiama, kad 41 kraštuose gyvena 526 milijonai katalikų ir kad per praėjusius dvejus metus katalikų kunigų sumažėjo 1,190, taigi dabar katalikų "pasaulietiškujų" kunigų esą 236,167. Kunigų vienuolių sumažėjo 186 ir dabar esą 115,142. Taigi 1969 metais visų katalikų kunigų būta apie 350 tūkstančių.

Kiek kur kunigų atsiskakė

1964 metais 640 kunigų metė savo "stoną", o 1965 m. jau 1,128; 1966 m. metė — 1,408; 1967 m. — 1,769; 1968 m. — 2,263; 1969 m. — 2,963, o 1970 m. — 3,600... Metusiųjų 80 nušimčių yra amžiaus tarp 30 ir 45 metų.

Olandijoje 1950 m. buvo 325 įšventinimai, 1969 m. bebuvo 110 ir 1970 m. tik 48. Prieš 20 metų seminaristų skaičius būdavo virš 3,000, gi 1969-70 metais tik 719. Šiuo metu 5½ milijonų Olandijos katalikų turi 12,312 kunigų, iš kurių apie 5 tūkstančiai gyvena užsieniuose.

Italijoje naujų kunigų įšventinimas praėjusių 30 metų bėgyje sumažėjo 20-30 nušimčiais. 1969 metais buvo 750 įšventinimų, kai dar 1964 m. įšventinimų buvo 965. Seminaristų iš 9,148 sumažėjo iki 8,892. Numatoma, kad Italijoje 1988 metais bus 43,000 kunigų, iš jų 8 tūkstančiai bus senesni kaip 75 metų amžiaus.

Panaši padėtis esanti Prancūzijoje, Vokietijoje, Ispanijoje ir Šiaurės Amerikoje.

Trojos arklys Dievo Miestė

"Trojos arklių" pavadinęs pargarsėjusį šveicarų katalikų filosofą kun. Hans Kūngą, kitas katalikų filosofas, knygos "Trojan Horse in the City of God" autorius Dietrich von Hildebrand rašydamas New York Times aliamuoja, kad tas "arklys" prof. Kūngą atkakliai "griau na" popiežiaus autoritetą, ypač po to, kai popiežius Rotterdamu nauju vyskupu paskyrė "konservatyvą".

Gindamas tą autoritetą autorius von Hildebrand pats stato klausimą, ar kiekvienas katalikas privalo užgirti kiekvieną popiežiaus nuosprendį, kad ir netikusį, ar pasipriešinimas popie-

Israelio kareivis prie Suez kanalo dirba savo pamidorų darže, kuris yra pažįstamas smėlio maišų bunkeryje.

lijonų Olandijos katalikų turi 12,312 kunigų, iš kurių apie 5 tūkstančiai gyvena užsieniuose.

žiaus autoritetu moraliai yra įmanomas, ir pats atsakydamas tą autoritetą perkelia į dvi dalis: teoretinį ir praktiškąjį autoritetą...

Kaip tuos du atskirti, jis aiškina, kad pirmasis (autoritetas) "liečia popiežiaus pareiškimų tiesą", taip sakant ją "garrantoją"; antrasis (praktiškasis) autoritetas remiamas "natūralinėmis", tai yra kokio nors autoriteto arba didelės teisininkų daugumos pasisakymais, ir praktiškasis autoritetas nereikalauja tikėti, o tik reikalauja klausyti.

Tik praktiškuoju autoritetu autoritetu pasiremiamas popiežius galįs daryti kanonų pakeitimus, atšaukti ir panaikinti tokius "įstatymus", kaip pasininkavimas, skirti prelatas, išardyti religinius ordinus ir t. p.

Nors popiežių autoritetą "neklaidingumui" dažnai prikišamas Galileo pavyzdys, autorius tačiau pabrėžia, kad popiežiui vykdančiam savo praktiškąjį autoritetą kiekvienas katalikas privalo paklusti nors su tuo nesutikdamas.

Panteros virsta "avinėliais"?

RNS rašo iš Berkeley, Calif., kad karingosios juodųjų "Juodųjų Panterų partijos steigėjas Huey Newton pareiškė, jog "panteros padės ginklus ir stengsis patapti vadovaujančiais švyturiais" juodųjų bendruomenėje, įsijungdami į bažnyčią".

"Mes buvome arogantiški teigdami, kad reikia bažnyčią išmesti laukan", savo "atgailos" pareiškime pasakė "panterų vyriausias vadas", pažadėdamas, kad panteros ateityje kritikuos bažnyčią tik tuomet, kai ji neganėtinai kovos su piktybėmis, kurios "mūsų manymu klupdo ant kelių mūsų juoduosius žmones". Panterų "partijos" bažnyčios išsižadėjimas buvusi svarbiausioji priežastis dėlko jo organizacija neįsigijusi juodųjų žmonių simpatijų.

Juodieji musulmonai perka bažnyčią

"Pranašo" Muhammado vadovaujamoji Chicagos juodųjų musulmonų sekta pasiryžusi nupirkti graikų katalikų šv. Kostasantino ir šv. Elenos bažnyčią, esančią prie 7351 So. Stony Island, tik esanti viena kilūtis, kad trūksta pinigų. Bažnyčia kaštuojanti 4 milijonus dolerių. Tai prieš 9 metus pastatyta puošniausioji ortodoksų bažnyčia JAV-bėse, tik graikams iš tos apylinkės išsikėlus iš 1,500 narių sumažėjo iki 700 ir bažnyčia nebegali išsiversti.

Graikų katalikai atliekamas, neberekalingas arba nebegalimas išlaikyti savo bažnyčias gali parduoti; Romos katalikai savo bažnyčias parduoti nemo-kamai karūniniams atiduoti.

Prarijo milijoną pezu

Mokytojo Vinco Vytauto Nalivaikos salose Ibicuy leidžiamas ispanų kalba laikraštis Vocero Isleno gegužės-birželio, 1971 metų laidoje talpina tokį UPI pranešimą iš Neuenen:

Notaras savo raštinėn pakvietė Mariją I. G. Periconę, kad ji apmokėtų savo skolą — milijoną pezu, — kitaip pagare (vekselis) bus protestuotas.

Pusvalandį besiginčinant, notarus momentui nusigrįžus, skolinkė įsikišo vekselį į burną ir prarijo.

Greit po to policija ją sulaukė, bet, nesant skolos įrodymo, paleido. Milijonas tapo "saldžiai" prarytas.

NAUJENAS

Lietuvių tautai perka ir pardavė ir prepa- sūno tikrai per NAUJENAS

KANADOS NAUJENOS

SLA 72 kuopos gegužinė

HAMILTON, Ont. — Simo Kudirkos vardui įamžinti SLA 72 kuopa surengė gegužinę liepos 25 dieną Antano Padalskio sodyboje. Buvo skelbiama, jog gegužinė rengiama sutelkimui lešų Kudirkos vardui įamžinti.

Jau kelinti metai kuopa rengia gegužines minėtoje sodyboje. Tačiau tokios sėkmingos gegužinės, kaip šiemet, niekad neturėjo. Ir tai nežiūrint to, kad iš ryto oras buvo apsiniaukęs. Buvo nugastaujama, kad iš kitų kolonijų lietuviai susilaikys nuo važiavimo. Tačiau to neat-sitiko: iš kitų miestų svečių suplaukė tiek, kiek niekad praeityje.

Simas Kudirka pasidarė didvyriu ir kankiniu bei Lietuvos išlaisvinimo simboliu. Todėl ir buvo sumanyta jo vardą įamžinti. Tam tikslui SLA 72 kuopa jau įnešė \$100 į Kanados lietuvių fondą.

Prie Simo Kudirkos vardo įamžinimo daug prisidėjo sodybos savininkas A. Padalskis, kuris yra savanoris-kūrėjas. Jo pastangomis buvo sukurta daug lietuvių ir kitataučių. Kviesdamas lietuvių į gegužinę, jis už-tiko ir tokių tautiečių, kurie jau jokių lietuviškų laikraščių nebeskaito, apie lietuvių veiklą nieko nežino ir nėra linkę lietuvių veiklą paremti. Užtiko ir tokių, kurie nepalankiai apie Kudirką pasisakė. Ties "patriotai", be abejoj, bus atžymėti Lietuvos okupantų.

Sakoma, kad visokių yra ir visokių reikia. Vis dėlto tenka pasidžiaugti, kad tokių visai netautėjusių arba bentautėjusių tautiečių, palyginti, nėra jau taip daug, todėl jie bendram reikalui negali labai pakenkti.

SLA 72 kuopos nariai yra dosnūs tautiniams reikalams. Kuopa, rengdama Simo Kudirkos vardui įamžinti gegužinę, susilaukė stiprios paramos iš P. ir D. Dauginų, gyvenančių St. Catharines, hamiltoniečių Ig. Varno, A. Kauspedos, J. Bajoraičio ir St. Pilypavičiaus.

Gegužinėje valgius paruošė M. Petrauskienė, talkininkaujama Bajoraičių. Valgiai buvo paruošti labai gerai, tad vos gegužinei įpusėjus, pritrūko pagrindinio patiekalo, būtent dešrų su kopūstais bei bandelių. Kadangi programos vedėjas ištiko nelaimę (skaudžiai sužeidė ranką), tai pasirodė tik R. Voss.

Kalbą gegužinėje pasakė kuopos pirmininkas J. Šarapnickas. Jis apibūdino Simo Kudirkos nesėkmingą bandymą pabėgti iš

rusų vergijos, jo žiaurų sumušimą bei nuteisimą dešimčiai metų kalėjimo. Priminė, kaip prieš du metus kuopos surengtoje gegužinėje viena moteris, žiūrėdama į iškeltą Lietuvos vėliavą, pradėjo vergti. Kai buvo paklausta, kodėl ji verkia, tai atsakė: "Mano artimo giminės šešiolikos metų berniukas iškėlė tautinę vėliavą Lietuvoje ir už tai buvo suimtas, tardomas ir okupantų išvežtas iš Lietuvos. Motina, nebegaudama jokios žinios iš savo sūnaus, tiek buvo paveikta, kad jos nervai pakriko ir ji nebeteko pusiausvyros".

Verkianti moteris prašė, kad būtų keliama aikštėn Lietuvos okupanto vykdomas genocidas mūsų tėvynėje.

Pravartu pažymėti, kad kuopa materialiai remia BATUN'ą, kuris kaip tik ir kelia viešumon okupantų vykdomą pavergtoje Lietuvoje genocidą.

SLA narys

NAUJENŲ PIKNIKAS
rugpjūtio 15 dieną
BUČO SODE
Willow Springs, Ill.

Kinijos ambasadorius Kanadoje Juang Hua turi svarbų vaidmenį naujuose Amerikos-Kinijos santykiuose. Jis buvo Pekine, kai ten lankėsi prezidento patarėjas Kissingeris.

JAU NE NAUJOKAI

Misijonierius, naujai atvykęs į žmogėdrų sritį, teiraujasi pasidabuvę:

— Ar jūs ką nors žinote apie tikėjimą?

— Taip, pažinome, kai valgėme čia anksčiau buvusį misionierių...

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitoms dienoms nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5% on investment account

6% mokama dviejų metų certifikatams, Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VĀLANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečadieniais uždaryta.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, ILL 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM OF \$5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts \$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	

Užsienio:	
metams \$23.00	
pusei metų \$13.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsienio:	
metams \$23.00	
pusei metų \$13.00	
vienam mėnesiui \$3.50	

Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Kur Bendruomenę veda "atpalaiduotas agresyvumas"?

Amerikos lietuvių dauguma gana gerai atsimeina tuojau po Antrojo Pasaulinio Karo Amerikoje atsiradusią agresingą tremtinių grupelę, kuri buvo pasiūkusi priimti į savo kontrolę Amerikos lietuvių organizacijas, jų įstaigas, laikraščius, o svarbiausia — organizacijų išdus. Amerikos lietuvių tai grupei nepavyko užkariauti, bet JAV Lietuvių Bendruomenę jie užkariavo. Pirmą eilę jie išvaikė iš Bendruomenės kitų pažiūrų visuomenės veikėjų, o vėliau atstūmė nuo Bendruomenės didelę Amerikos lietuvių daugumą.

Amerikos lietuvių jie neužkariavo, bet agresija ir toliau tęsiasi. Jiems negera Amerikos Lietuvių Taryba, jie nepatenkinti veikiančiais fretarnaliais susivienijimais, jie nebetelpa Amerikos lietuvių spaudoje, pagaliau jiems negeros ir politinės Amerikos lietuvių grupės. Lietuvių dauguma nesuprato, kur šie žmonės veržiasi ir ko jie siekia. Didelė naujai atvažiavusių tremtinių dauguma suprato Amerikos lietuvių veiklą, ištraukė į buvusias organizacijas ir rado bendrą kalbą. Agresingieji kalbėjo apie "tėvynės meilę", apie reikalą padėti pavergtiems lietuviams, bet nebuvo aiškūs jų metodai. Kartais jie atkakliau puolė žinomus Amerikos lietuvių veikėjus, ne-gu Lietuvą okupavusius įsiveržėlius.

Pamažu vis dėlto aiškėja tų "agresingųjų" tikslai ir siekiai. Liepos mėnesį Chicagoje vyko Lituanistikos Instituto suvažiavimas, kuriame Dr. Vytautas Kavolis skaitė paskaitą apie "Išėjimo kultūrinės politikos problemas ir kryptis". Paskaitos klausėsi Bendruomenės inteligentija, specialiai suvažiavusi kultūrinės politikos gairėms nustatyti. Dr. Kavolis dėsto vienoje amerikiečių kolegijoje, seka spaudą, o retkarčiais ir pats parašo. Dr. Kavolius paskaita, susirinkusiųjų inteligentų ap-svarstyta, pataisyta ir atspausdinta paskutiniame Aki-račių numeryje. Akiračiuose pasisakė veik visi įtakini-

gesni dabartinės JAVLB vadai, o patys Akiračiai agre-singą JAVLB politiką gina.

Kad suprastume, kuria kryptimi vairuoja Bendruomenės elitas ir kas jiems šiandien labiausiai rūpi, paci-tuosime prelegento Dr. Kavolio pasisakymą:

"Mano nuomone, lietuvių kultūroje labiausiai trūksta radikalios, avangardinės, kritiškos, he-retiškos, apskritai idejiškai "pavojingos" tradici-jos". (Akiračiai. 1971 m. gegužės mėn., 1-mas psl.). Kad ta "radikali" ir "avangardinė" ideja būtų su-prantamesnė, Dr. Kavolis tame pačiame puslapyje ši-taip savo pažiūras dėsto:

"Geriausią literatūros kritiką Lietuvoje neblo-gesnė, net vakarietiškuose šaltiniuose nemažiau iš-prūsusi, negu mūsų. Dailėje mes dar, atrodo, te-besame priekyje: tapyboje labiau negu grafikoje. Bet avangardiškiausi mes galėtume būti socialinio-se moksluose ir idejų kritikoje. Kur Lietuvoje dar viešpatauja Viduramžiai — atrodo tamsesnė negu Leningrade. Į šią sritį todėl aš siūlyčiau atkreipti ypatingą dėmesį tuo motyvu, kad joje mes galėtume padaryti tai, ko Lietuvoje dar nėra įmanoma padaryti". (Ten pat).

Dr. Kavolis, patenkintas rusų pavergtose Lietuvoje gaminama literatūros "kritika", idejų kritikoje jis nori eiti toliau, negu okupantai leidžia. Jis ne tik pats ta kryptimi nori eiti, bet jis ir Bendruomenę nori ta kryptimi vesti. Vietoj premijų už parašytus kūrinius, jis siū-lo "kūrybingiems žmonėms" apmokėti atostogas, finan-suoti "studijines keliones", neišskiriant keliųjų dabar-tinien Lietuvon. Iki šio meto patys sovietų agentai pa-rinkdavo žmones ir apmokėdavo parinktiems keliones į Lietuvą, o dr. Kavolis siūlo Amerikos lietuviams tas ke-liones finansuoti. Jis siūlo vieną kitą lietuvių, studentą pasiūsti pastudijuoti pas "savose srityse pionierianč-ius humanitarinių ir socialinių dalykų lietuvių profes-orius — dr. Algirdą Greimą, dr. Mariją Gimbutienę".

Mums atrodo, kad nėra jokio reikalo komentuoti apie Dr. Kavolio išdėstytą "kultūrinę politiką" ir Ben-druomenės inteligentams siūlomą veiklos kryptį. Mums neatrodo, kad dr. Kavolis itikins okupantą, kad jis yra to-liau pasistūmęs avangardan, negu patys avangardiš-kiausi komunistai. Šitaip galvojančius žmones bolševi-kai įtikins, kad tolimesniame avangarde stovi bolševi-kai. Trockis avangardiškai galvojo, o Stalinas vis dėlto "geriau galvojo" ir Trockį nutildė.

Dr. Kavolis paskaitoje kalbėjo apie "atpalaidavimą lietuvių intelektualinio agresyvumo". Samoningai išbrau-kėme "intelektualinį", nes savo koncepcijoje dr. Kavolis neparodė jokio intelekto. Kur šitaip galvojančių intelligen-tija nuves Bendruomenę? Kuriais sumetimais jie reiškia pretenzijų į Altą?

Jeigu nori linksmas būti, reikia su draugais
pabūti Naujienų piknike, rugpjūčio 15 dieną,
Bučo sode, Willow Springs, Ill.

KAZYS SKIRPA

1940-41 M. LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTAS IR KOVOS KELIAS

(Tęsinys)

P. Karvelis palaiko p. Skipičio nuomonę ir nebūtų linkęs pritar-ti p. Maceinos nusistatymui. Esą, dabar nelaikas diskutuoti, ko-kia mažosios valstybės turės padėti naujoje Europoje, o ly-giai negalima būtų šiame ar ki-tame susirinkime smulkiai išdis-kutuoti visus programinius klausimus, bet mes turime steng-tis tuojau susiorganizuoti ir tuo sudaryti reikiamą bazę mūsų, kaip vieneto, tolimesniam vei-kimui.

P. Pyragius pritaria p. Kar-velio nusistatymui. Esą, jei kam pateikta p. min. Skirpos akty-vistų platforma būtų diskutuo-tina, tai tas turėtų padaryti rei-kiamas išvadas.

P. min. Skirpa paaiškina, kad jo pateikta programa dar nėra galutinai apdirbta. Duota tik ideja ir pagrindiniai aktyvistų tikslai bei jų uždaviniai. Pro-gramą galutinai turės paruošti tam tikslui sudaryta speciali ko-misija. Vokiečiai aktyvistų ide-jai rodą palankumą. Tad mū-sų veikimui yra šoks toks ply-šelis, kurį reikia išnaudoti. Nors tuo tarpu mes negalime veikti viešai, bet tai dar nereiškia, kad negalime veikti uždarame rate-lyje. Dėl uždarų atstatytojų naujoje Lietuvoje stengtis turė-ti sujungtas visas lietuvių gen-tis arba jau dabar eiti prie tam tikro bloko su kitomis Baltijos valstybėmis. Ministeris man-ty, kad dabar bent reikėtų pir-moje eilėje turėti galvoje mūsų pagrindinį tikslą — aiškiai iš-kelti Lietuvos valstybės atstaty-mo klausimą, o paskum jau spresti lietuvių giminių sujun-gimą į vieną šeimą arba bloka-vimosi su kitomis mums gim-i-nomis tautomis. Esą nereik-čia nuslysti nuo savo tradicijų ir nuo to, ką esame turėję. Del-organizacijos min. Skirpa pareiškė, kad šiuo metu jis manytų, kad būtų geriausia, jei jis ga-lėtų sudaryti tam tikrą patikė-tinių grupę, kurie sudarys lai-kiną Aktyvistų vadovybę. Pir-moje eilėje reikėtų patraukti prie mūsų organizacinio darbo lietuvių inteligentus Berlyne. Eiliniams uždaviniais reikėtų lai-

kyti studijas vokiečių įvairių gy-venimo sričių ir iš jų pasimo-kyti, ypač organizacijos. Todėl ilgai nelaukiant aktyvistai tu-rėtų sueiti į kontaktą su atitin-kamais vokiečių sluoksniais bei įstaigomis. Be to, esą labai bū-tų reikalinga neatidėliojant už-megzti ryšius su savo idejos drau-gais Lietuvoje ir eiti pas juos su savo propaganda.

P. Galvanauškas manytų, kad šiuo metu nebūtų nei reikalo nei galimybės išspresti mūsų pro-gramos klausimą. Esą šiandien mes turime kalbėti tik apie or-ganizaciją ir siekti atgauti sa-vo valstybinę nepriklausomybę, o paskui jau kalbėsime apie smulkmenas. Todėl, jo nuomone, šiandien reikia, ilgai nediskuta-vus, sudaryti organizaciją ir rei-kiamus organus.

P. Dirmekis konstatuoja, kad būrimasis Aktyvistų sąjūdis bus politinė organizacija su tam tikru savo turiniu. Esą iš pro-gramos matyti, kad mes glaud-žiamės prie Vokietijos ir da-rosi įspūdis, kad mes kovosime už vokiečių režimą ir už Vokie-tijos laimėjimus. Tokiu būdu mūsų organizacijos likimas pri-klausys nuo to, kuo karas baigsis. Jami atrodytų, jei Vo-kietija karą pralaimėtų, tai ak-tyvistų organizacija neturėtų idejinės bazės ir kaip tokia turė-tų išnykti. Turėdamas tai gal-voje, p. Dirmekis klausia, ar aktyvistai taps kovotojais dėl Vokietijos ateities, ar ras kitą kelią, kuris nepriklausomai nuo bent kurių konjunktūrų vėstų prie Nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

Min. Skirpa pabrėžė, kad mes turime savo kovą derinti su Vo-kietijos kova ir tokiu būdu tu-rime su jais bendradarbiauti. Tačiau tai dar nereiškia, kad mes su vokiečiais bendradar-biautume besąlyginiai. Mes tu-rime užsitikrinti jų paramą, nes tik tada galėtume siekti savųjų tikslų, prisidedami prie kovos prieš bendrą priešą.

E. Galvanauškas, papildyda-mas Skirpos paaiškinimus, pa-reiškė, jog, jo nuomone, mes vo-lieviams praktiškai nieko nega-lime padėti. Visa tai, prie ko

mes glausimės ar su kuo eisime, yra nei daugiau nei mažiau tik priemonė mūsų tikslus siekti, bet ne idealas arba tikslas. Tai-gi, esą, keisis laikai, gali pasi-keisti ir mūsų priemonės, bet tikslas pasiliks vis tas pats, bū-tent: nežūrint, kokia kaina iš-likti gyvyms kaip tautai ir at-statyti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Pasibaigus pranešimu ir dis-kusijoms bei paaiškinimams, min. Skirpa pakvietė visus da-lyvius pasirašyti Lietuvių Akty-vistų Fronto steigiamąjį aktą.

Po to min. Skirpa paprašė su-tikti būti patikėtiniais: p. p. E. Galvanauškas, inž. Brunių, R. Skipitį, A. Valiukėną, A. Ma-ceiną ir K. Zalkauską.

Susirinkimas baigtas tautos himnu.

Lietuvių Aktyvistų "Steigia-masis Aktas" skamba šitaip:

"Mes, žemiau pasirašę Lietu-viai, likimo atbėkėti į Vokie-tijos sostinę Berlyną, š. m. lap-kričio mėn. 17 dieną susirinkę pas p. K. Skirpą, jo bute Achen-bachstr. 1 ir išklausojo praneši-mą apie Nepriklausomos Lietu-vos žlugimo priežastis ir apie galimumus bei kelius Lietuvos valstybei vėl atstatyti pareiškia-mes visiškai patikėtiniais: p. p. E. Galvanauškas, inž. Brunių, R. Skipitį, A. Valiukėną, A. Ma-ceiną ir K. Zalkauską.

Šitinkine, kad atstatytos Lie-tuvos tvarkymas Aktyvistų Fronto ideologijos pagrindais yra tikriausias: kelias lietuvių tautos idealams siekti, mes pir-mieji stojame į Lietuvių Akty-vistų Frontą ir prisiimame vi-sas jo narius uždedamas parei-gas ir darbus.

Tėvynės Lietuvos ir Lietuvių Tautos labui, vokiečiame K. Skir-pa, Pirmąjį Nepriklausomos Lie-tuvos Kariuomenės Kūrėją-Sa-vanorį ir Lietuvių Aktyvistų Fronto iniciatorių, imtis žygių vykdyti mūsų nusistatymą ir va-dovauti Lietuvių Aktyvistų Frontui.

Kovok! Tvirtais žingsniais, Drasiai pirmyn, Už naują, laisvą Lietuvą! Berlynas, 1940 metų lapkričio 17 dieną (Bus daugiau)

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

Užmirštoji Dievo gatvė

14

vakare, besišypsant mėnuliui iš žvaigždė-tų padangii. Kaip žinia, Povilas Višinskis, kilęs iš Ušnėnų kaimo, studentavimo me-tu sukosi po žemaičių dvarikus, ne tik pamokomis uždardėdamas, bet ir apaš-talaudamas tautinio atgimimo darbui. Jis juk į literatūros vieškelius išvedė Juliją Zemaite, abi Lazdynų Pelėdas ir Satrijos Ragana. Nežinia, kaip širdies reikalai buvo susiklostę pas kitas žemaičių bajoraites, kurių jis pažinojo nemažai, bet Satrijos Ragana - Marija Pečkauskaitė buvo jį pamilusi amžinai ir mirė netekėjusi. Toje liepų alėjoje ji tos meilės atminimo žen-klan buvo liepos išplovusi širdį su inicia-lais ir vieną žodį "Atminti". Ir ką gal jam buvo parodžiusios Smilgevičių mergaitės, bet dar liepoje buvo pasilikę nors sunkiai akiai pastebimi ir apčiuopiami randai. Matyt, kad kartais meilė yra tokia nemari, kad kančios ženklai gali pasilikti visai ne-išnykdamai ir liepos medyje, kai abu hero-jai yra išskeliavę už amžinybės ribos.

Apolinaras baigė humanitarinius moks-lus Vilniuje ir gavo diplomą jau Lietuvos laisvės sutemų metu. Jam teko mokyto-jauti Radviliškio gimnazijoje vos dvejis metus. Tai buvo tas gimnazijos tarpsnis, kada ji išaugo į pilną gimnaziją ir išleido pirmąją abiturientų laidą su 26 abiturien-tais; jos auklėtojas, berods, ir buvo Apo-linaras P. Bagdonas. Per abi okupacijas, raudonųjų ir rudųjų, jis buvo pagrindžio veikėjas. Ir Amerikoje jis priklausio L. Fronto Bičiuliams, bet čia reikiassi tik pagal savo įgimtą žemaitišką būdą, nes-verždamas į šturmuojančio avangardo pir-mąsias gretas. Jam patinka ramus, pozy-tivus kultūros darbas. Užtat ir Vokietijos stovyklose ir čia Amerikoje mokytoja-

ilgus metus, kol nebuvo priverstas išsikel-ti į Aalabamą. Yra parašęs eilę straipsnių kultūrinėmis temomis.

Gal išimtinai atvejais, kad antrą kartą čia lankydamas universitetą, pasirinko tos pačios profesijos šaką, humanitarinius mokslus, klasikinės kalbas. Lankė Čika-gos universitetą ir čia įsigijo magistro laipsnį, tuo pačiu gaudamas teisę dėstyti Amerikos universitetuose. Metus dėstė privačioje aukštesnėje mokykloje Alaba-mos valstijoje. Tai ta pati valstija, kurią jau ilgus metus kaip gubernatoriai valdo pasikeisdami vyrai su žmona Wallace. Ne-žinau, ar jis buvo matęs iš arčiau tą gu-bernatorišką porą, bet kartą pasakojo, jog apžiūrėdamas įdomesnius pastatus iš lau-ko ir vidaus, turėjo progos ir gubernato-riaus rūmus apžiūrėti.

Vėliau dėstydamas Illinois universitete Normal mieste lotynų kalbą, jis surasavo progų jauniems studentams papasakoti apie Lietuvos valstybės problemas, jos garbę, laisvės atgavimą ir dabartines ne-laines. Matyt, jauniems amerikiečiams tai padarė įspūdį. Atsirado net keli Ala-bamoje ir viena Normal'e, kurie panor-o nors privaciai išmokyti lietuvių kalbą. Ži-noma, sunku lietuvių kalbą išmokyti per metus atliekamu laiku. Jauno amerikiečio būdai išsėdėti ilgiau yra sunku. Tad, ži-noma, lietuviškai kalbančių skaicius ne-pasididino. Dabar mano bičiulis Apolinaras P. Bagdonas jau keleri metai dirba YMCA'oje.

Parsivilkdamas atgal į savo gyvenamų namų pastogę, stabtelėjau prie Trisdešimt trečiosios ir Morgano gatvės kampo. Čia yra buvę Jono Tananevičiaus namai šiaur-rytiniame kampe. Tai buvęs kitomet svarbus lietuvių kultūrinis ir ekonominis židinys. Tam tikslui buvo pastatyti šie di-džiuliai trijų aukštų masyviai pastatai. Dar ir dabar tebeliudija tos statybos bu-vusių paskirtį. Morgano gatvės pusėje sta-

tybos metu matosi išlietos stambokos rai-dės "Bankas", o Trisdešimt trečiosios gatvės pusėje tokiu pat būdu į mūrą įlie-tos raidės dviejose vietose "Katalikas". Virš trečio aukšto langų yra įrašas anglų kalba: "John Tananevics". Atseit, tie kul-tūros reikalai skirti namai priklauso Jonui Tananevičiui. Ir dabar daro įspūdį, kaip kokia atsparos tvirtovė, įsibridus į Morga-no gatvę. Bet kaip jie nykia! Atrodo, be jokio gyvybės ženklo. Atrodo, kaip ten kada gyvenę žmonės ne tik yra išmirę, bet jau mirė ir patys mūrai. Visi langai, imant nuo pirmo iki paskutinio, trečiojo aukšto, išdaužyti, lyg po naikinančio vandalų už-puolimo. Kitur, kur yra pasilikusių stik-lų skeveldrų, užkisti lentgaliais ar skudu-rais. Vienaime lange užrašas — "For Sale", bet iš to negali spręsti, ar tai reiškia tų na-mų pardavimą, ar tik langų skylės užlopy-mą. Dar vienas lentoje įrašytas lange "Ani-mal Welfare". Nežinia, ar tai čia kada yra buvusi prieglauda gyvuliams, ar dar bus keturkojų pagalbos namai. Dabar čia tai tas tikų tik naikinančiom žiurkėm prisiglausti. Gal dar galėtų būti ir šikšnos-parnių pastogė ir perykla. Kažkaip net gaila ir žiūrėti, prisimenant tų namų kul-tūrinę paskirtį. Tik širdžiai kiek ramiau, jog jie seniai yra nebe lietuvių rankose.

To buvusio kultūrinio ir ekonominio centro savininkas Jonas Tananevičius bu-vo gimęs 1878 metais Lietuvoje. Į Ameriką atvyko į Wilkes-Barre 1896 metais. Čia, kaip ir Juozas Bičiūnas, pradėjo savo kar-jerą nuo raidžių rinkėjo spaustuvelyje. Per-sikėlė į Čikagą 1900 metais. Čia 1901 metais su kun. Kriauciūnu įsteigė katalikiškos pa-kraipos laikraštį pavadinimą Kataliku. Įstei-gęs savo spaustuvelyje 1903 metais visai per-ėmė į savo rankas leidimo ir redagavimo teises. Tais pat metais suorganizavo ir savo privatų banką. Jis bendravo tuo metu su Miku Petrausku, išleisdamas jo muzikinius veikalus. Leido ir knygas.

Turėjo sau talkininkais savo brolius, įmynusius savo pėdas ir į kultūros dirvo-nus. Mykolas, kuris paskui pasitraukė ir pats įsteigė 18-ojo lietuvių kolonijoj spaustuvelyje ir banką, pasižymėjo katalikų labdaroje. Stasys redagavo "Kataliką" ir parašė bei išvertė keletą knygų. Antanas, kuris, baigęs medicinos mokslus, rašė net straipsnius anglų kalba leidžiamuose me-dicinos žurnaluose ir buvo Cook apskrities gydytojas devynerius metus.

Jonas M. Tananevičius buvo veiklus ir lie-tuvių organizacijose. Buvo steigėjas ir iš-rinktas pirmininku Lietuvių spaudos draugijos, apimančios net kitas sroves. Kalbama, jog nors ir būdamas katalikų srovės veikėjas, bet buvo liberališkesnių nusiteikimų žmogus. Gal tai bus kiek ir tiesos. Juk katalikų federantai įsteigė Wilkes-Barre "Draugą", kurį vėliau per-kėlė į Čikagą.

Turtingu ir įtakingu žmogumi buvo laikomas Jonas Tananevičius. Žmonės ta-da kalbėjo, jog jis gal bus vienas iš pir-mųjų, kuris iš lietuvių galis prasimušti net į milijonierius. Nežinia, ką manė jis pats apie save, bet tikrai jautėsi užsėdęs ne ant sparnuoto vėjo žirgo, bet laikėsi bal-ne tvirtai sėdęs. Jo privatus bankas buvo savo indėliais 1916 metais pasiekęs net virš keturių šimtų tūkstančių dolerių. Vargu, ar buvo pagal to laiko apytovias iš lie-tuvių tarpo tiek išaugusių privačių bankų su tokiais kapitalais. Jo ir nuosavas turtas, — namai, spaustuvelyje ir visa kita esą bu-vę verti irgi virš trijų šimtų tūkstančių. Bet jam atsitiko tai, ko jis ne pats, ne kiti net sapne nebuvo sapnavę. Kartais ir geri įstatymai pakerta kitiems kojas.

Amerika pirmojo pasaulinio karo metu išleido įstatymą, liečiantį privačius ban-kus. Tuo įstatymu norėta apsaugoti indė-lininkų reikalus, kad jų pinigai nežūtų, patekę į neteisingas rankas, ir juos galėtų atgauti kiekvienam laikui. Tuo įstatymu bu-

vo reikalaujama, kad indėlinių kapitalas būtų laikomas gyvu pinigų, ar tokiomis vertybėmis, kurios tuoj gali būti realizuo-jamos gyvu kapitalu. Tuo buvo skaudžiai paliesti ir jo banko reikalai. Jis pasijuto, kaip raitelis, išbloktas į purviną balą. Indėlininkų pinigai buvo investuoti į nuo-savybę — namus ir biznisus.

Tuo įstatymu buvo paliesta daug tūks-tančių privačių bankų Amerikoje. Žmo-nės išbauginę stoji į eiles padėtų pinigų atsiimti. Privatus bankininkai jų neturė-jo, nes buvo investavę į nekilnojamus nuo-savybes, o kiti, nors ir pelningus, bet labai rizikingus biznisus. Tie bankai uždarinėjo savo duris. Atrodė, jog jie plėška, dega kaip skiedros. Žinoma, tos liepsnos surijo daug milijonų žmonių santaupų. Žlugę, suplėskę ir Jono Tananevičiaus bankas, tur būt, dar ir jo indėlininkai kiek nukentė-jo.

Ir taip, kaip žmonės sako, praeina žmogaus garbė. Kartais gyvų žmogų palai-doja, kol kūne širdžiai nenustojus plakti. Nors Jonas M. Tananevičius mirė tik 1945 metais, tačiau bendrumo minime gyvenime jau seniai buvo užkalts karste ir pa-laidotas. Užkalts taip giliai žemėje be vilties jau daugiau beprisikelti.

Prie savo namų sienelės atskėvėpiau ir nusišuosčiau prakaitą nuo kaktos. Pa-kelčiau akis į vasariškai giedrias padanges — saulė mėlėnėjame vandenynė maudėsi ir negeso. Atrodė, jog ji, tarsi būtų įkri-tus į pačias arabų žibalo versmes. Lieps-nojo pati ir tik sivilino ir sivilino be galies-džio žemę. Drėgnas oras atrodė toks karš-tas, kaip ištiręs vaškas. Dega, rodos, vi-sas Bridgeportas. Dega... dega... dega, bet nesudega, kaip Biblijoje liepsnojan-tis Mozės krūmas.

Pabaiga

Skaitykite ir platinkite "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAİKO AKINIUS
2856 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrinamasis ir penktadienis.
Išleid. ir sekmd. ofisais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRALIS
PHYSICIAN AND SURGEON
1444 WEST 71st STREET
Ofisais: HEMlock 4-5849
Rezid.: 348-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis, 8-3, ir
sekmadienis, 9-12 val. ryto.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2470
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti iki 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienis uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9706
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį,
nuo 8 iki 12 val. ryto, antradienį,
ketvirtadienį, nuo 9 iki 12 val. ryto,
sekmadienį, nuo 9 iki 12 val.
Trečadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisais 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį,
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadienį ir trečadienį uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisais: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 2-4 val. vak. Sešadienį,
nuo 2 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bar-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Sešadienį 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
VĖSINTUVAI
KIEKVIENAM
NAMUI, NORS IR SENAM
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Lėidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Sešadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŽVAIGŽDĖS SCENOSE

Geras scenos veiklas yra pirmoji
sąlyga sėkmingai teatro pradžia. Jis
išsiskiria megeju ir žvaigžde, išsiskiria
sąlyga, pūnka nuostabiame me-
geju, kurie drauge su artistais per-
vėna scenos burę žavesį. Arčiau
teatro sezonui, jau dabar reikia pa-
rinkti veikalus. Naujienose yra ga-
lima gauti naujausius teatrų lei-
dinius:
Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI
Graziai išleista, kietas drobės virše-
lis, 180 psl. knyga. Joje du vaidini-
mai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veik-
mų linksmas nutikimas, taip pat
"Svajonių šalis", 5 veiksmų vaidini-
mas jaunimui ir suaugusiems. Kaina
4 dol. Pūkus, leidinys kiekvienam
knygos megeju.
Anatolijaus Kairio trys knygos:
VIŠČIUKŲ ūkis, 3 veiksmų satyr-
nė komedija, premijuota Chicago Sc-
enos Darbuotojų S-gos, kietas virše-
lis, kaina 1.00 dol.
DIAGNOZė, 3 veiksmų komedija iš
lietuvų gyvenimo Amerikoje. 150
psl., kaina 1.00 dol.
LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pje-
sė, 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai bū-
na aktyvi gyvųjų esančių scenos
megeju grupės ir impulsu naujiems
ryžiams, kad lietuviškas žodis, paga-
biai ir didingai išsirtas scenose, iš-
liktų gyvas Lietuvos ainių kalboje ir
sirdyse.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

**A FOREST'S FUTURE
IS IN YOUR HANDS.**
Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smokey's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to douse all campfires,
and the ashes, and douse
them again. Crush all
smokers dead end.
Please! Only you can
prevent forest fires

**BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE", — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE**

Šachmatai

Šiais metais šiaurės Ameri-
kos Lietuvių Šachmatų pirmė-
nybės bus pravestos Chicagoje,
rugpjūčio mėn. 28 ir 29 dienomis
(šešt. ir sekm.) 7744 So.
Troy Ave. R. Fabijono namuose.
Pirmenybės šveicarų siste-
ma, 5 ratų. Šeštadienį 3 ratai ir
ekmad. 2 rat. Pirmenybės prave-
sti apsiėmė Romas Fabijonas.
Kas negalės įsiregistruoti
anksčiau, galės registruotis
rugpj. 28 d. rytą iki 9:30 val.
Dalyvio mok. 5.00 dol. siūsti
R. Fabijonui, 7744 So. Troy
Ave. Chicago, Ill.

Pirmenybių nugalėtojai teks
"Lietuvos Laisvės Avilio" Per-
einamoji dovana, įsteigta 1961
m. Prof. Ig. Končiaus ir a. a. dr.
Br. Kalvaičio. Dovana simboli-
nė — padaryta iš juodo ažuolo,
gauto iš Lietuvos. Darbas
prof. Ig. Končiaus. Minėtą do-
vaną jau du syk yra laimėjęs
P. Tautvaiša ir P. Vaitonis.
Numatytos ir piniginės dova-
nos. Geriausias žaidėjas gaus
\$100, kiti mažesnes sumas.
Kas turi, prašomi atsivežti
šachmatų ir laikrodžių.
Laukiama žaidėjų iš Bostono,
Hamiltono, Toronto, Clevelando
ir kitur.

★
ŽAIBO TURNYRAS

Š. m. rugpjūčio mėn. 14 d.
šeštadienį, 2 val. p. p. ruošia-
mas žaibo turnyras R. Fabijono
namuose, 7744 So. Troy
Ave. Kiekvienas su kiekvienu
žais po 2 partijas. Starto auka
nemažiau \$5.00. Visas pelnas
bus skiriamas šiaurės Ameri-
kos Lietuvių pirmenybėms pa-
remti. Prašomi visi "žaibo"
megejai skaitlingai dalyvauti.
VI. Karpuska

Žemės įgriuvimai Kanadoj

Prie žinios apie žemės įgriu-
vimą prie St. Jean Vianney, Kve-
beko provincijoje praeitą pavas-
arį, kur atsivėrus 100 pėdų gila-
lumo duobė žuvo 31 žmogus,
Winnipeg Free Press pateikė są-
rašą šešių didelių ir visos eilės
mažesnių žemės įgriuvimų Kan-
adoje su žmonių aukomis, di-
džiausia dalimi kasyklų rajonuose.

Blogiausias įgriuvimas skai-
tomas 1903 metų balandžio 29
d., kai sprogo Turtle Mountain
(kalnas) užvertė Frank gyven-
vietę, Albertoje, kur žmonių žu-
vo 80. Apskačiuota, kad 70 mi-
lijonų tonų akmenų tada užgriu-
vo kasyklų miestelį Frank.

Žemės nuslinkimas 1908 m.
balandžio 26 d. nušlavė Notre
Dame kaimą prie Sallette, Kve-
beko; žuvo 34 žmonės.
1965 m. vasario 18 d. atskili-
sio ledyno (glečerio) dalis 200
mylių į šiaurę nuo Prince Rup-
ert, Britų Kolumbijoje, užtvėrė
ir palaidojo Granduc kasyklų
kaimą; žuvo 26 žmonės.

Kvebeke 45 žmonės žuvo 1889
m. rugs. 19 d. akmenimis pradė-
jus griūti nuo Cape Diamond,
Quebec City, ir 32 žmonės ten
pat žuvo 1841 m. gruodžio 17 d.
Toliau suskaičiuota bent tryli-
ka mažesnių žemės įgriuvimų,
nuslinkimų ir kalnų nugriuvimų
šiose šimtmetėje įvairiose Kan-
ados vietose, bet daugiausiai
Kvebeko provincijoje su žmonių
aukomis po kelis ir keliolika.

GOLFAS

Vienas jaunas anglų lordas
labai didžiūdavo mokėjimu
lošti golfą. Sykį jis atsivežė net
savo uošvę, parodyti jai savo
meistriškumą.

"Labai noriu, kad gerai pasi-
sektų", jaunasis lordas pasakė
savo draugui lošimo partneriui.
"Ana atsivežiau savo uošvę ir
noriu tiksliai pataikyti..."
"Ar tu iš proto išėjai?" sušu-
ko draugas. "Tokiame nuotoly-
je tu ją jokiu būdu nepataikysi!"

**SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS**

Prohibicija Čikagoje

Ryšium su ką tik įvykusia
moterų blaivininkų (Womens
Christian Temperance Union)
pasauline konvencija Pick-Con-
gress viešbutyje Čikagoje, ku-
rioje dalyvavo apie 1,000 delega-
čių iš JAV, Europos ir kt., kur
pirmininke, karinga Mrs. Tooze
iš Evanstono reikalavo grąžinti
prohibiciją, lenkų laikraštis
"Dziennik Zwiazkowy" suskai-
čiavo, kiek Chicago mieste ir
priemiestiuose dar yra apylin-
kių, kur prohibicija tebeprakti-
kuojama visiškai "sausai" ar
bent "pussausiai".

Pavyzdžiui, Wheatone, kiek-
vienas gyventojas gali būti are-
štuotas už gėrimą alkoholiniu gė-
rimo net savo namuose, o kiek-
vienas krautuvininkas gali būti
areštuotas net šeimininkei pa-
davęs maistui gaminti vartojamo
silpno vyno bonką.

Oak Parke alkoholių galima
gerti viešbutyje tik vestuvių iš-
kilmių metu, bet tuo pačiu me-
tu viešbučio restorane vestuvių
svečiams negalima parduoti jo-
kių gėrimų!

Priemiestiuose Winnetka ir
Glencoe prohibicija yra tokia
griežta, kad ten jokio vyno ne-
galima pirkti nei parduoti.

DVIDESIMTA DIENA KAIP ORAS ŠALTAS

Nacionalinė Oro įstaiga (Wae-
ther Service) skelbia, kad pra-
eitą ketvirtadienį buvo aštuoniol-
kta diena Chicago srityje su
žemiau negu normalia tempera-
tūra, ir negalį išaiškinti dėlko
taip yra ir ar dar ilgai tęsis.

Dar liepos 18 dieną šaltos
aukšto spaudimo oro masės at-
slinko į Chicago sritį iš Kana-
dos ir čia pateko tarp dviejų žė-
mo spaudimo masių, kurios ne-
rodo noro trauktis.

Tradiciniai šis laikas yra kar-
ščiausias metų laikas Chicago-
je su temperatūromis virš 80
laipsnių dienomis ir virš 60 nak-
timis. Per šias 18 dienų tempe-
ratūros pakartotina krito tarp
50 ir 60 laipsnių, o keturis kar-
tus pasiekė net šaltų dienų re-
kordus. Ketvirtadienį dienos
temperatūra siekė vos tik 67
laipsnius, o penktadienį iki 71.
Tik šios vasaros pradžioje ke-
lios dienos buvo karštos, kai tem-
peratūra buvo peržengusi net
100 laipsnių.

A. A. SYLVESTRAS ZOLP (ZOLPYS)

(Zolp's Millwork) Gyveno 3554 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Mirė 1971 m. rugpjūčio 4 d. 7:30 val. vakaro, sulaukęs 83 metų
amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Vaidonų kaime.
Amerikoje išgyveno 60 metų.

Paliko nuliūdę žmona Maria (po tėvų. Galinskaitė), sūnus Algir-
das, marti Nilda gvy. Duarte, California, dukta Dalia Ondrick, žentas
Raymond, 11 anūkų — Marshall, Algird, William, Lourdes, Gregory
Zolp ir Dalia, Debra, Raymond, Dawn, Donna ir Darlene Ondrick. Se-
suo Edith Biliūnas su dukterimis — Betty Jane ir Tillie Jenkins, jos
vyras Chester, gvy. Omaha, Nebraska, brolienė Anna Zolpis su šeima,
gvy. New York. N. Y. ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas seštadienį, 2 val. popiet Povoilo Ridiko kop-
ličioje, 3354 So. Halsted St.

Pirmadienį, rugpjūčio 9 d. 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į Lietuvių Tautines kapines.

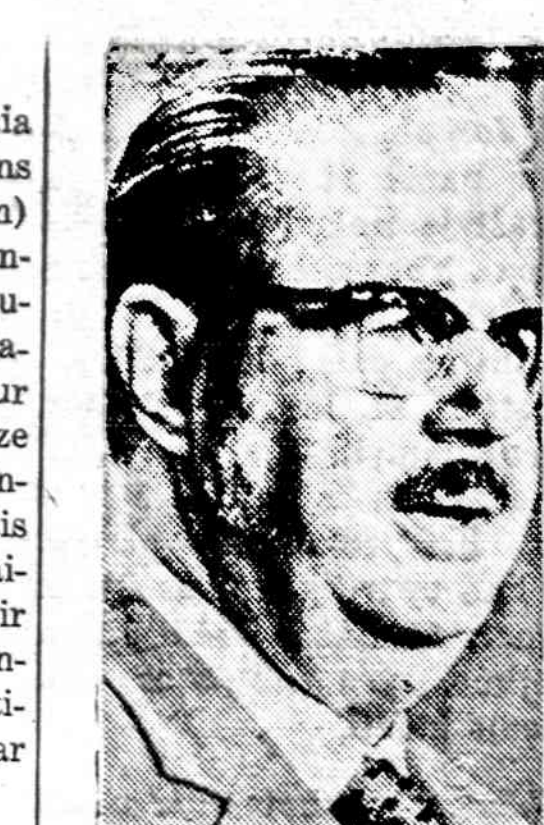
Visi a. a. SYLVESTRAS ZOLP giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
diai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pata-
navimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:
žmona, sūnus, dukta, giminės.
Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas, Tel. YA 7-1911.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriau-
sia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiū-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Respublikonų vadas, senatė sen.
Hugh Scott iš Pensilvanijos dainai
išsėna prieš savo partijos vyriausy-
bę, ypač, kai klausimas liečia prez-
dento bandymus veikti be kongreso
pritrimo.

Pradės bausti pėsčiuosius

Chicago trafiko teismo pa-
reigūnai susirūpinę dėl "aliar-
muojojančio trafiko nelaimių
skaiciaus, kur automobilių
užmušami pėsčiomis skersai
gatvės einantieji. Teisėjas John
McCollom vieną eįsų prieš
raudonas šviesas jau nubaudė
viena para kalėjimo. Nuo šiol
netvarkingai einančius polici-
ja akyliai seksianti.

Nuodingi skalbimo milteliai

Amerikos Pediatrikos Aka-
demija perspėjo nevertoti skal-
bimo miltelių turinčių chemi-
kalą TCC (trichlorocarbonille).
Nustatyta, kad tokiu chemi-
kalu išskalbtus kūdikių vystyk-
lus, kūdikiai gali apsigirti, net
numirti.

Susirinkinių ir parengimų PRANEŠIMAI

★
— SLA Vyru kuopa 228 rengia lie-
tuvių festivalį rugpjūčio 8 d., sek-
madienį, Ann's sode — 83rd ir Kean
Ave. Sokiams gros George Joniko
ir Gee Jays orkestras. Bus daug do-
vanų, polkos karaliaus ir karalienės
kontestas, skanus lietuviški valgiai
ir įvairūs netikėtumai.

— Zarasiškių draugiškas klubas,
35 metų kultūrinei veiklai atžymėti,
rengia pikniką sekmadienį, rugpjū-
čio 8 d. buv. Liepos sode. Pradžiai
1 val. Bus skanių valgių, gėrimų, Gros
Ramonio orkestras. Kviečiame na-
rius, draugus ir pažįstamus atsilan-
kyti kartu su zarasiškiais prisimin-
tyti Zolynių šventę ir pasilinksinti
tyrame ore. Kviečia Rengimo komi-
sija ir Valdyba.

**PLEASE
BE
CAREFUL!**
Only you
can prevent
forest fires!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YAras 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

PETRAS SIMONĖLIS

tvarkys ir prižiūrės automobilių trafiką Naujienų piknike. Kartu su juo dirbs šie Amerikos Legiono nariai:

George Jonikas
Adam Anderson
Tony Yuknis
Joe Malina, Jr.
Al Kilkus.

Automobilistai galės lengvai ir saugiai įvažiuoti ir išvažiuoti iš rugpičio 15 d. pikniko, jei klausys trafiko tvarkytojų nurodymų.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sen. Arrington sunkiai serga

Ilgą laiką Springfieldo legistūroje respublikonų partijos atstovų vadu buvo senatorius iš Evanstono Russell Arrington. Sausio mėn. 11 d. jis gavo širdies priepuolį ir tik vakar išėjo iš Reabilitavimo instituto Čikagoje. Jam buvo suparalizuota dešinė ranka ir koja ir teko iš naujo mokytis naudoti galūnes. Dar jį teko toliau gydyti, bet jis galės važinėti į kliniką iš namų.

Manoma, kad respublikonams seimelyje teks pasirinkti kitą vadą, nes sen. Arrington sunkiai begali kalbėti.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Nubaudė svainį už girtuokliavimą

Stanley Gottfried, 40 metų Čikagos gyventojas, buvo labai nepatenkintas savo švogerio elgesiu. Jo sesuo dažnai skundavosi, kad jos vyras nedirba ir ilgai sėdi tavernose. Trečiadienį brolis, išgirdęs, kad sesuo ir jos penki vaikai vėl paliko savo namus, pradėjo ieškoti savo švogerio po tavernas.

Suradęs giminaitį Bruno's Tavern, 2459 S. Whipple St., Gottfried jam pareiškė: "Man jau trūksta kantrybės. Ko tu nesusrandi darbo? Ko tu nenustoji gerti? Aš nenoriu tavęs nušauti, tačiau kitos išeities nėra." Taip pakalbėjęs, vyras išsitraukė revolverį ir nušovė jį keturiomis šūviais.

Be policijos nėra koncerto

Penktadienio vakaro koncertas Ravinia parke privertė Highland Park merą prašyti gubernatoriaus Ogilvie paramos policijos įėjimui. Koncerto tema buvo — "Jesus Christ — Superstar". Gubernatoriaus atsiuntė 75 valstijos policininkus į pagalbą 75-kiems priemiesčio policininkams.

Peršovė 9 metų vaiką

Negrų gaujų susišaudymai vis artėja ir vakarus. Ketvirtadienį 9 metų vaikas buvo peršautas į vidurį, kai jis ėjo netoli Halsted ir 51 gatvės. Jis netyčia įsimaišė į dviejų negrų gaujų, besiruošiančių kovai, vidurį.

KRIMINALAS

Rockford, Ill. Suimtas 15 metų amžiaus juodukas Gregory Hansen iš Rockfordo, kaltinamas Herman Kasch, 80, ir jo žmonos Mary, 82, nužudymu. Šiomis dienomis buvo nužudytas trečias — Roger Thompson, 19. Visi jie buvo panašiai nužudyti — pusiau išrengti, sumušti ir subadyti.

Policijos viršininkas Peter son mano, kad žudymuose bus dalyvavę daugiau nei vienas.

St. Joseph, Mich. Radus tuščiam name St. Joseph upės pakraštyje nužudytą 19-metę Dolores Young, apylinkių gyventojai baiminasi, kad žudikas bus tas pats, kurs 1964 — 65 metais St. Joseph - Benton Harbor apylinkėje apiplėšė, išprievartavo ir nužudė 3 moteris, bet prokuratūra pareiškė, kad tą trijų žudikas Clyde Haynes, 41 dabar sėdi Joliet kalėjime, yra nuteistas 320 metų kalėti.

Chicago. Suimtas ir pasodintas kalėjimui po \$250,000 užstatu James Barksdale, 31, anksčiau kaltintas pagrobimu ir išprievartavimu dviejų 16-mečių Evanstono merginų, dabar kaltinamas panašiai pasielgęs su dviem kitomis — 24 ir 15 metų amžiaus moterimis. Barksdale tarnavęs Central ir to kolegijos prezidento liudijimu buvęs visų "nepaprastai gerbiamas, atsakingas, sunkiai dirbantis ir visų kolegijoje labai mylimas". Jam teisme ginti ši kolegija kelių fondų.

South Yarmouth, Mass. policija pranešė, kad ji suėmė tūlą Charles Manning, 24 metų, kurs prisipažinęs nužudęs Illinoiso senatoriaus Charles Percy dukterį Valrey, 21, 1966 metų rugsėjo 18 d. Nėgana to, Manning prisipažinęs nuo 1969 metų nužudęs dar 17 žmonių.

Chicago policijos žiniomis, Manning iš seniau žinomas, kaip turintis "protnių problemų", dar 1967 metais buvęs suimtas dėl moterų užpildinimo.

NAUJIENŲ PIKNIKAS

1971 m. rugpičio 15 d.

BUČO SODE

Willow Springs, Ill.

KENTING IN GENERAL Nuomos

4 ROOMS, 2nd floor rear — with porch, space heater, newly remodeled.
Phone LA 3-7076

ISNUOMOJAMAS 5 kambarių butas pirmam aukšte, priekyje suaugusiems. Kreiptis šeštadienį, 3425 So. Emerald Ave.

SLA 63-čios kp. nariams

Šeštadienį, šių metų rugpičio 14 d., 2 val. po pietų, Roselando Visų Šventų Parapijos salėje įvyks SLA 63-čios kuopos narių susirinkimas. Kuopos narius kviečiame šiam susirinkime dalyvauti ir atsinešti nario knygetes. Turėsite progos patikrinti ir gauti kreditą už įmokėtas duokles.

Šiam susirinkime dalyvaus SLA prezidentas Povilas P. Dargis ir pakalbės Susivienijimo reikalais. Kviečiame visus narius ir SLA vedamą darbui pritariančius lietuvius šiam susirinkime dalyvauti. Šio susirinkimo ir SLA reikalais galite telefonuoti RE 7-7868. (Pr.)

—Venezuelos Lietuvių Draugijos gegužinė įvyksta sekmadienį, rugpičio 8 dieną Juozo Spaičio ažuolyne, esančiame 8932 S. Archer Ave., Willow Springs.

Bus kepama venecueliška PARILLA ir kitoks skanus maistas. Veiks bufetas ir kitos įdomybės, kur galėsite gauti dovanų, šokėjus ir atvykusius linksmius Kosto Ramanausko orkestras.

Prašome visus atsilankyti ir sekmadienio popietę praleisti su Venecuelos lietuviams. (Pr.)

— Ieškau Tavernos ar Liquor biznio. Skambinti nuo 12 v. popiet. tel. 476-9479. S. Astra. (Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

SPECIALŲS BUSAI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ

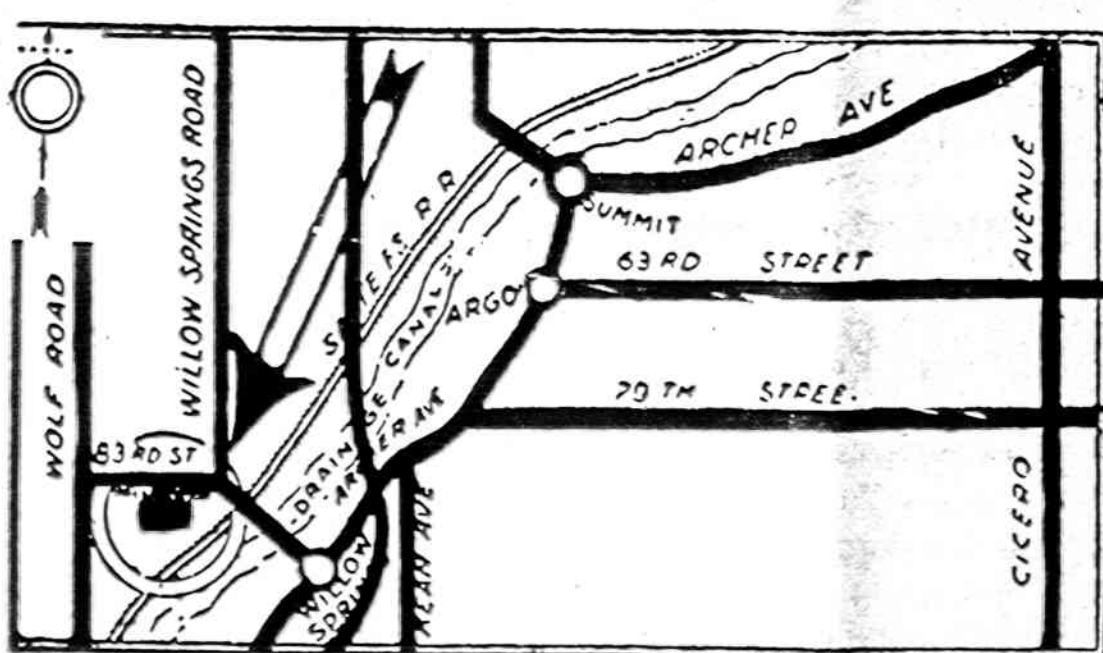
Sekmadienį, rugpičio 15 dieną, specialūs CTA busai vės čikagiečius į "Naujienų" Pikniką. Lygiai 12:00 val. po pietų busai paims žmones nuo "Naujienų" (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeporte ties Lietuvių Auditorija ir paims ten piknikan norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis važiuos Archer Avenue. Sustos ties Archer ir Western, Archer ir California. Pasuks į California Ave. Sustos ties California ir 43rd St., California ir 55 St., California ir 63rd St., California ir 71st St., o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Lygiai 1 val. po pietų išvažiuos antras busas. Vietoj California Ave., jis važiuos S. Western Ave. iki 71-mos, šia gatve pasieks S. Kedzie ir važiuos tiesiai į Bučo Sodą.

Iš pikniko busai išvažiuos 6:00 valandą vakaro.

Kelionė į Pikniką ir atgal (round trip) kainuos \$2.50.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Rugp. 15 d. NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės taša. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeporte, Brighton Parko ir kitų miestų apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervažiuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Desplaines River ir pasukti į kairę esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Komisija Piknikui Ruošū

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

PAYROLL CLERK
Light typing and varied duties.
Small pleasant office.
MARVEL ELECTRIC CORP.
3425 No. Ashland
Chicago, Ill.

EXPERIENCED BEAUTICIAN
Part time. Good transportation.
Mature girl.
CALL GR 5-8700

TYPIST

Minimum 45 wpm to work on assignments for Polly 1, 2 or 3 days per week on call. \$2.50 hourly minimum.
Mall Mr. Baldwin. 786-0565
POLLY DUNN, INC.
343 So. Dearborn St., Suite 310,
Chicago, Ill.

MISCELLANEOUS FOR SALE Įvairūs Parduodami

BEVERLY SHORES, IND.
HOUSE FOR RENT. Modern, very big, very beautiful, right on the beach. 4 bedrooms, 2 baths, gas heat, 2 fireplaces, many extras. Just \$300 per month. Up to 3 years lease. 1 hour from Chicago by car or train. Call 219-879-5567 or 219-325-0842

WE ALSO HAVE building sites for sale — sandy, wooded and hilly. Houses for sale also. Office — corner of Broadway and US 12.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

NAMU DAZYMAS
Dažau namus iš lauko ir iš vidaus. Darba atlieku specialiai patyrusiai ir su garantija. Kainos pagal susitarimą.
Skambinti Tel. 582-9881

DĖMESIO! KARPENTERIS!
Pataisyti viską, kas tik reikalinga prie namu — didelis ar mažas darbas. Pastatysiu ir nauja. Tel. 582-7595.

DAŽAU NAMUS IŠ VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.
Pilna aprauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

VISKĄ APIE NAMUS

Taisau (remontuoju) senus namus, stogus, langus, dažau, sutvarkau elektrą ir t. t.
Skambinti ALEKSUI
Telef. 927-7186

TERRA

Brangenybės, Laidkrožiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange Įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-4990

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išimokėlimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2235

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi automobiliai, stebėjimai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIUOSIAMS MENESTINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

69-ta IR SPRINGFIELD Elegantiškas Colonial tipo grožis. Didelis 6 kambarių mūras su 3 dvigubais dydžio miegamais, 2 vonios kambariais, dideliu salone, formaliu valgomuoju, pristatytu patio, 2 mašinu garažu, taip pat su viskuo, kas tik yra geriausia. Savininkas turi išskirti į Colorado. Paimkite tą bargeną savo laimel. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai. 254-8500

Week days, evens, call: 729-0222 — 446-4915

MIELA TARP SAVŲ

TVIRTI DU MŪRAI greta ant platus sklypo duoda po \$700 pajamų kas mėnesį. Centralinis alyva sildymas, daug priedų, mažai taksai už abu \$47,900. Artilma, patogi vieta.

KAP NAUJAS 2 aukštų 8 butų mūras, \$14,000 pajamų metams. Dabar pirkite už \$76,600.

2 BUTŲ MŪRAS moderniškai įrengtas, 2 nauji gazu šildymai, karpetai, kabinetų virtuvės, garažas, \$29,900.

5 KAMBARIŲ MŪRAS, kabinetų virtuvės, gazu šildymas, karpetai, garažas, Art mūso ofiso, už \$19,000.

SVEIKAS MEDINIS modernus viduj, graži gatvė, arti Maria HS., didelė seimai ir pajamoms. Platus sklypas. \$18,600.

9 KAMBARIŲ MŪRAS. Patogi vieta, rami gatvė, arti parko. \$18,950.

6 KAMB. 15 METU MŪRAS, centr. vėsinimas, garažas, ERE 55-tos už Pulaski. \$26,800.

PRIE PAŽNYČIOS ir vienuolyno dviejų butam 30 pėdų sklypas už \$10,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, sklepas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Park.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.

PUIKUS BUNGALOW, įrengtas sklepas, garažas. Tuoj galima užimti. 77-ta prie California Ave.

MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton-Parke.

3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2737 WEST 43 STREET

CL 4-2390

6 BUTŲ MŪRINIS, gerame stovioje, platus sklypas, geros pajamos. 54 ir Damen apylinkė. — \$38,000.

LABAI GERAS 10 butų mūras, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$89,000.

10 BUTŲ, mūras, alumi. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ta ir Talman. Tik \$79,500.

1 1/2 AUKSTO 12 metų mūrinis, šiluma gazu, centrinis vėsinimas, gražiai įrengtas rūsys, 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aluminiziuoti langai, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. Tik \$28,900.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDUODA 6 kambarių medinį namą. Galima įrengti 5 kambarius viršuje. Didelis lotas, mažai taksai, 1/2 bloko nuo CTA express buso, arti mokyklos ir krautuvio. Galima pamatyti šeštadienį ir sekmadienį 12 — 3 val.

11116 So. Whipple.

SAVININKAS PARDUODA

12 butų moderniai įrengtą mūrinį namą 5 metų. Skalbimo mašinų ir dvirčių. Gražus pastatas, oro vėsinimas, viršuje po 15 mašinų vietų. Daug visokių patogumų. \$24,000 pajamų metams. Kaina \$178,000. 2532 So. 58 St. Cicero. Tel. 863-2231

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengti naujus ir perstatyti senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengti vandens boilerius ir stogu rūsas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami. Turite leidimus dirbti mieste ir užmiesuose.

DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SODYBŲ PIEVELEŠ

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražiai sodyti pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šešto knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELEŠ

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele parduodama. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jei kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608